

uplatňováno pro obiloviny obchodované po 1. 7. 2006 ve všech členských státech EU, v případě intervenčního nákupu platí již od této sezóny, tj. 1. 11. 2005.

Odbornou část programu uzavřel Dr. Pavel Filip, předseda Svazu průmyslových mlýnů ČR, který se tradičně na organizování konference podílí. Dr. Filip informoval o nových požadavcích v systémech GMP 13, GTP při dopravě, skladování a obchodování s obilím a krmivem a nové normě ISO 22000, která hovoří o systému managementu bezpečnosti potravin – požadavcích na organizace v celém potravinovém řetězci. Jak bylo uvedeno, tato norma ISO 22000 se stává mezinárodní normou, která má zjednodušit certifikace systému HACCP tím, že nahradí všechny národní normativní dokumenty jedním standardem. Předpokládá se, že podle normy ISO 22000 bude možné certifikovat v ČR již v příštím roce. Norma bude využívána nejenom výrobcí potravin, ale také v dalších oborech, jako je výroba surovin a přísad pro potravinářství, výroba krmiv, výroba zařízení pro potravinářský průmysl, distribuce potravin a podobně. Obdobně jako je tomu v normě ISO 9001, jsou v normě ISO 22000 kapitoly o systému managementu, odpovědnosti a pravomoci, managementu zdrojů a měření, analýzy a aktualizace. Novým přístupem normy je zdůrazňování analýzy nebezpečí jako základu systému.

Všechny přednášky jsou zahrnuty ve sborníku na CD, které všichni účastníci konference obdrželi přímo na místě. Na závěr jednání konference Ing. Palík, CSc. všechny přítomné pozval k účasti na této akci i v roce následujícím, která se bude konat pod názvem „Jakost obilovin 2006“ ve čtvrtek 9. 11. 2006.

Hlavním sponzorem akce byla firma O.K.Servis BioPro, s.r.o., jednání bylo dále podpořeno firmami LECO Instrumente Plzeň spol. s r.o., MEZOS spol. s r.o., VITRUM Rožnov s.r.o., SKA-TEC, s.r.o., CIMBRIA HEID GmbH, ZZN Strakonice a.s. a BÜHLER. Organizátoři akce tímto všem zúčastněným firmám děkují.

RNDr. Novotný, CSc. v diskuzi s ředitelem kroměřížského ústavu ing. Palíkem, CSc.

Nové odrůdy jarní pšenice

Ing. Oldřich Müller, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

V současnosti je ve Státní odrůdové knize zapsáno 17 registrovaných odrůd jarní pšenice seté (*T. aestivum* L.), z toho 9 domácích: Saxana, Sandra, Linda, Maja, Leguan, Aranka, Zuzana, Granny, Siraël, 5 německých: Munk, Bruncka, Corso, Triso, Vánek a tři švédské Winjett, Svedjet a SW Kronjet.

V roce 2004 měly nejvyšší zastoupení množitelských ploch odrůda Aranka (29,1 %), Vinjett (28,7 %), Munk (18,4 %), Zuzana (9,2 %), Saxana (7,5 %), Bruncka (2,3 %), Corso (1,8 %), Leguan (1,6 %), Triso (0,8 %), Swedjet (0,3 %), ostatní (0,2 %). Z hlediska kvality převažují odrůdy s pekařskou jakostí v kategoriích A – kvalitní pekařská jakost a to 10 odrůd jarní pšenice, B – chlebová pekařská jakost, zde je zařazeno 6 odrůd jarní pšenice, C – nevhodná pekařská jakost, zde je zařazena 1 odrůda jarní pšenice.

Situační a výhledová zpráva Obiloviny ze září 2004 uvádí pro ČR v roce 2004 odhad sklizňové plochy u jarní pšenice 61,4 tis. ha a průměrný výnos 4,42 t.ha⁻¹.

Jarní pšenice zaznamenala v roce 2004 meziroční pokles osevních ploch o 42,5%. Pokles v pěstování jarní pšenice a ostatních jarních obilovin vycházel především z minimálních zaorávek ozimých plodin a to jak ozimých obilovin, tak i řepky. Dalším důvodem byla větší výnosová jistota u ozimých obilovin.

Odrůdy registrované v roce 2004

Vánek (TTA 07699), registrace pouze v ČR, zástupce v ČR: Selekt, a. s., šlechtitelská firma: Lochow-Petkus, D. Stát původu: DEU. Středně raná odrůda s pekařskou kvalitou (A) jakostí – patří mezi nejjakostnější odrůdy. Rostliny jsou středně vysoké až vysoké (88 cm), střední až velmi dobrá odolnost vůči poléhání (6), odrůda nemá žádné speciální nároky na agrotechniku. Vánek je určen do všech oblastí pěstování jarní pšenice, nejvhodnější je do ŘVO, OVO. Velkou předností je její výnosová stabilita v ročních s různým průběhem klimatických podmínek, kolísání výnosů je u ní pouze v rozmezí 3%, zatímco u kontrolních odrůd (Munk, Bruncka) je kolísání výnosů 7–9%.

U odrůdových pokusech ÚKZUZ v průběhu zkušebních let 2001–03 byl Vánek nejvýnosnější odrůdou – výnos byl na úrovni 103,3%, (odrůda Munk 98,2%, Bruncka 101,9%). HTS je (45,0 g), zrno je velké až velmi velké, středně odnožuje.

Odolnost proti chorobám: proti napadení padlím travním na listu – střední-vyšší odolnost (6,2–7,1), proti napadení padlím v klase – střední (7,0), odolnost proti napadení braničnatkou plevovou a pšeničnou jak v klase, tak i na listu – střední odolnost, odolnost proti napadení rzí pšeničnou – střední odolnost, méně odolná je proti napadení rzí plevovou a rzí travním.

Má velmi vysoký (546 cm³) obsah pečiva, vysoký obsah bílkovin (13,8%), vysokou hodnotu Zeleného testu (57 ml), velmi vysokou vaznost mouky (65 ml), vysoký obsah mokrého lepku (26,7%), objemová hmotnost je vysoká (823 g/l), hodnota čísla poklesu je vysoká (299 sec).

Granny zástupce v ČR: Selgen, a. s., šlechtitelská firma: Selgen, a. s. Stát původu: CZE. Poloraná osinatá odrůda s pekařskou chlebovou (B) jakostí. HTS je střední (38,6 g), klas je bílý osinatý, zrno je červené, odrůda má středně dlouhé stéblo (82 cm), dobrá odolnost k poléhání (7,5), dobrá odolnost vůči porůstání, středně odnožovací schopnost, výnos zrna je vysoký a stabilní ve všech výrobních oblastech.

Pro zvýšení odolnosti k poléhání a zlepšení vyrovnanosti porostu použít CCC v dávce 0,75–1 l/ha (BBCH 30–32).

Předplodiny – okopaniny, luskoviny, obiloviny i kukuřice. Termín výsevu: co nejdříve na jaře, snáší i výsev do chladnější a vlhčí půdy. Výsevok: časná setí (do 15. 3.) – 4 MKS, běžná setí (do 31. 3.) – 4,5 MKS, pozdní setí – 5 MKS. Hnojení N – celková dávka 80–140 kg/ha.

Odolnost vůči chorobám: Odrůda je méně odolná k padlí travnímu na listu (5,6), odolná k padlí v klasu (7,2), vyniká zvýšenou odolností ke rzi pšeničné (7,0), a kombinovanou odolností k braničnatce plevové (7,5) a fusariu v klasu (8,2).

V infekčních testech je středně odolná ke rzi plevové a méně odolná ke rzi travní.

Odrůda Granny má nadprůměrnou – vysokou hodnotu vaznosti mouky (61,5%), objemová hmotnost je (821 g/l), číslo poklesu (324 sec), odrůda vykazuje střední obsah bílkovin (12,8%) a lepku (25,1%) a nižší obsah pečiva (460 ml), hodnota Zeleného testu (39 ml).

Odrůdy registrované v roce 2005

Sirael Původ: SG-S229-94 x BANTI, šlechtitelská firma: SELGEN, a.s., ŠS Stupice

Poloraná odrůda, rostliny středně vysoké až nízké, zrno malé, dobře odnožující. Vhodná do řepařské a obilnářské oblasti, odrůda s nevhodnou pekařskou jakostí (C). Přednosti: Výrazné nemá.

Pěstitelská rizika: Náchylnost k napadení rzí travní a plevovou, menší odolnost proti napadení listovými skvrnitostmi.

SW Kronjet Původ: Hanno x Avle x Canon MB, šlechtitelská firma: Svalöf Weibull AB, S, Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

Poloraná odrůda, rostliny středně vysoké až vysoké, zrno středně velké, dobře odnožující. Vhodná do řepařské a obilnářské oblasti, odrůda s kvalitní pekařskou jakostí (A). Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Přednosti: Odolnost proti napadení padlím travním na listu a v klasu, rzí plevovou a rzí pšeničnou.

V Zemědělském výzkumném ústavu Kroměříž, s.r.o. jsou každoročně vysévány do demonstračního pokusu všechny význam-

né odrůdy jarní pšenice, včetně nově registrovaných odrůd a novošlechtění navržených na registraci. To umožňuje návštěvníkům z řad veřejnosti vzájemné srovnání odrůd, především z hlediska odolnosti k chorobám. Již několik let se ukazuje, že vysoké výnosy byly dosahovány především u odrůd s vysokým stupněm odolnosti k chorobám.

Pro článek byly použity údaje ÚKZÚZ dostupné na internetu, publikovaný propagační materiál a vyžádané údaje se svolením šlechtitelů a zodpovědných zástupců odrůd.

Fuzariózy klasů jsou problémem jarních i ozimých pšenic. U jařin je třeba mít na zřeteli, že doba infekce je časově posunutá oproti ozimům podle termínu kvetení jednotlivých odrůd

OBILNÁŘSKÉ LISTY – vydává:

Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.,
Společnost zapsána v obchodním rejstříku
vedeném Krajským soudem v Brně,
oddíl C, vložka 6094,
Autorizované pracoviště Mze ČR na ověřování
biologické účinnosti přípravků na ochranu rostlin,
Vedoucí redaktor: Dr. Ing. Ludvík Tvarůžek
Adresa: Havlíčkova ulice 2787,
PSČ 767 01 Kroměříž,
tel.: 573 317 141–138, fax: 573 339 725,
e-mail: vukrom@vukrom.cz,
ročně (6 čísel), náklad 6 000 výtisků,
tisk: tiskárna AlfaVita, spol. s r. o., reklama a tisk,
769 01 Holešov
MK ČR E 12099, ISSN 1212-138X.